

รายวิชาสังคมศึกษา

รหัสวิชา สด๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม
และทรัพยากรธรรมชาติ

ครูผู้สอน

ครูสุกฤณา

ครูนจักษ์

นักเรียน

สุขเจริญ

การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. วิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าที่มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญในการนำสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

ที่มาของรูปภาพ <http://www.kdauz.com/product/๑๑๗/kdauz-เก้าอี้ไม้-chairs>

ที่มาของรูปภาพ <http://www.quinl.com/th/สินค้า/เก้าอี้หัวโล้นสี่ขา>

ที่มาของรูปภาพ <https://www.orientalidea.co.th/product/๑๓๐๓/โต๊ะอาหารไม้สักเก่า>

ที่มาของรูปภาพ <https://www.ikea.com/th/th/p/ekedalen-extendable-table-oak-๒๐๓๔๐๘๓๘>

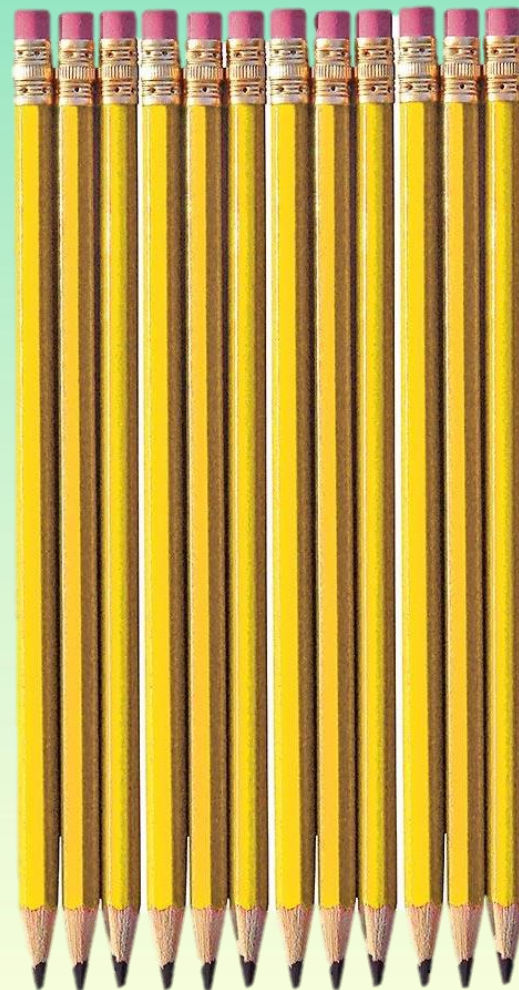

ที่มาของรูปภาพ <https://www.officemate.co.th/th/๗๗๗>

ที่มาของรูปภาพ <http://www.vkk-packaging.com/มาตรฐานกระดาษ>

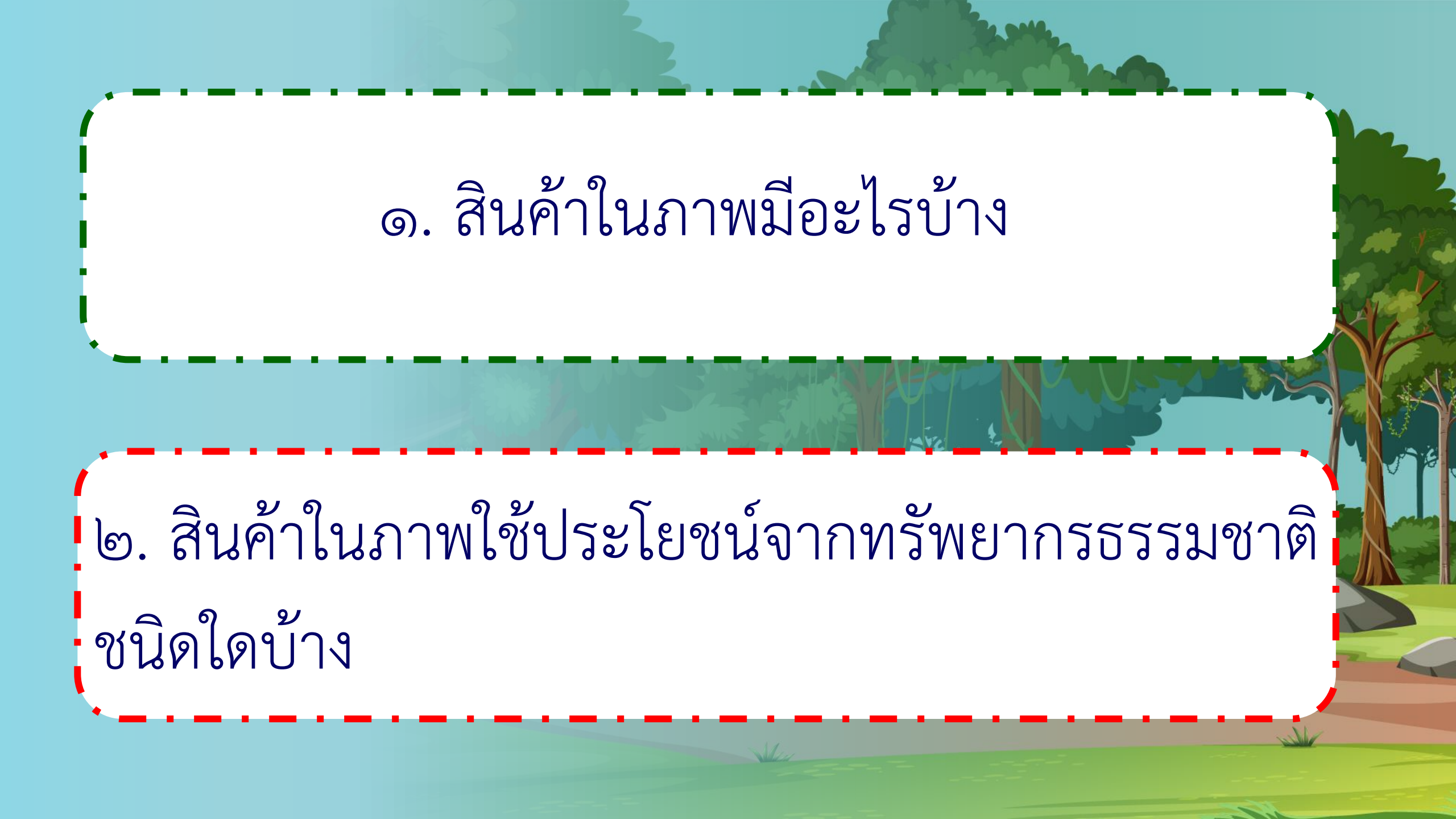

คำถามเรียนรู้
ให้นักเรียนชวนคิด

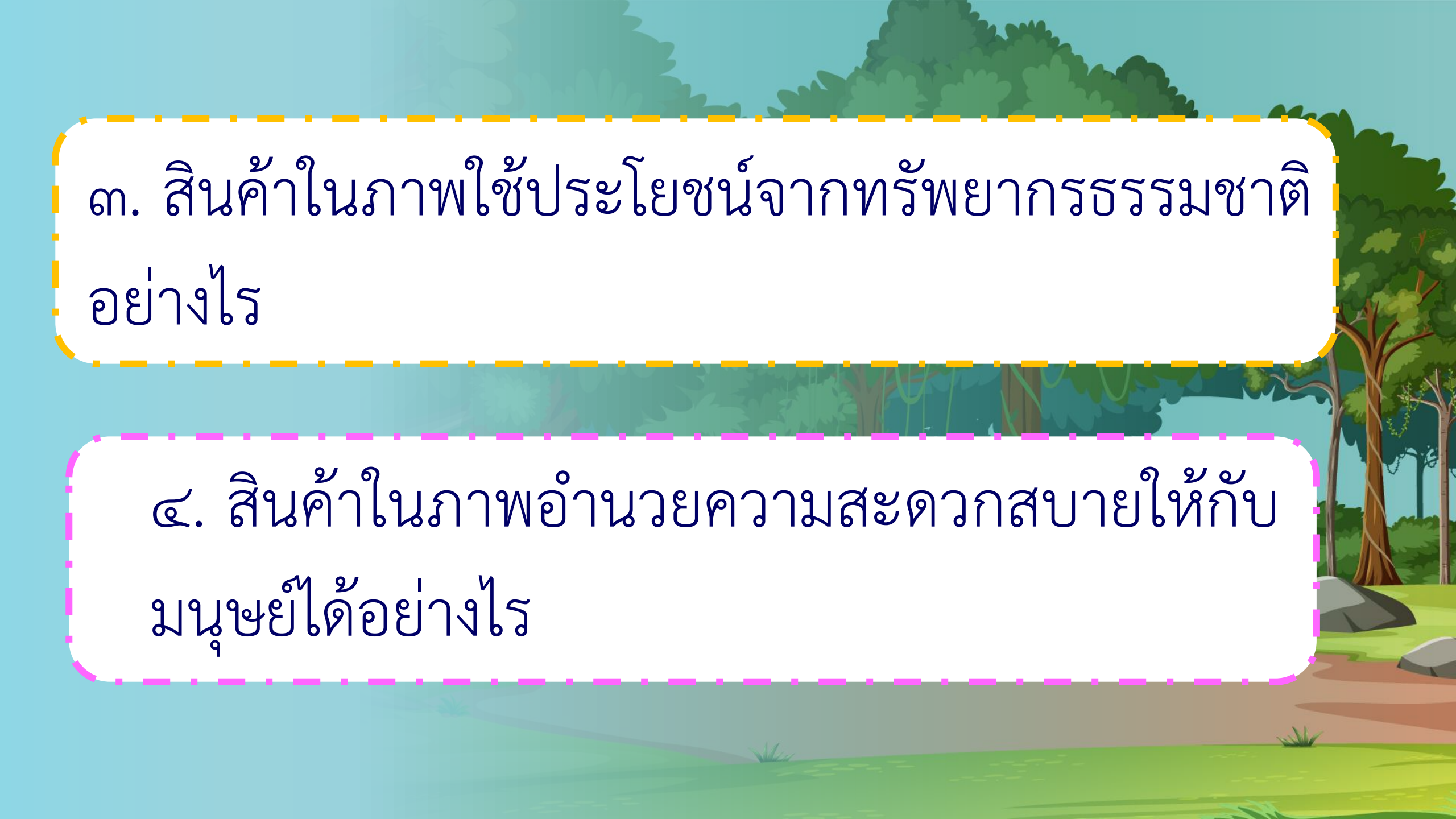

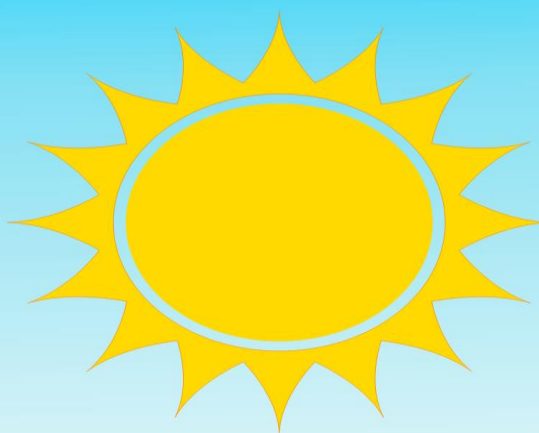
๑. สินค้าในภาพมีอะไรบ้าง

๒. สินค้าในภาพใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
ชนิดใดบ้าง

๓. สินค้าในภาพใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
อย่างไร

๔. สินค้าในภาพอำนวยความสะดวกสบายให้กับ
มนุษย์ได้อย่างไร

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา ทั้งสิ่งที่มีชีวิต
สิ่งไม่มีชีวิตเห็นได้ด้วยตาเปล่า และไม่สามารถเห็นได้ด้วยตาเปล่า
รวมทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น

ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ
ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และมนุษย์สามารถ
นำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น บรรยากาศ ดิน น้ำ
ป่าไม้ หุ่นหญา สัตว์ป่า แร่ธาตุ พลังงาน และ
กำลังแรงงานมนุษย์ เป็นต้น

ความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยสำคัญ
ในการดำรงชีพของมนุษย์ และส่งผลต่อ
การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

จากความสำคัญทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวได้แยกความสำคัญ ออกเป็น ๓ ลักษณะ

๑. ความสำคัญทางด้านเศรษฐกิจ
๒. ความสำคัญทางด้านสังคม
๓. ความสำคัญทางการเมือง

ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ

๑. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ไม่หมด
๒. ทรัพยากรที่สามารถสร้างทดแทนขึ้นใหม่ได้
๓. ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

๑. ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้ไม่หมด

ที่มาของรูปภาพ <http://www.siamfishing.com/content/view.php?nid=๑๖๙๑๖๙&cat=article>

ที่มาของรูปภาพ https://www.khaosod.co.th/breaking-news/news_๕๕๙๒๘๐๔

๒. ทรัพยากรที่สามารถทดแทนขึ้นใหม่ได้

ที่มาของรูปภาพ <https://findingbeautyeverywhere.com/ประโยชน์ของป่าไม้>

ที่มาของรูปภาพ <https://highlight.kapook.com/view/๖๘๙๒๐>

๓. ทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป

ที่มาของรูปภาพ <https://www.bangkokbiznews.com/social/๙๔๐๕๒๘>

ที่มาของรูปภาพ http://www.asean thai.net/mobile_detail.php?cid=๕๘&nid=๖๕๒๘

การใช้ประโยชน์ จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

ด้านการคมนาคม

มนุษย์นำสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์
ด้านการคมนาคมเพื่อให้เดินทางได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย

ด้านอาหาร

มนุษย์จำเป็นต้องบริโภคอาหารเพื่อให้ร่างกายเจริญเติบโต มีสุขภาพดี
ซึ่งมนุษย์หาอาหารจากสิ่งแวดล้อม หรือจากทรัพยากรธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว

ด้านที่อยู่อาศัย

มนุษย์ในสมัยโบราณได้อาศัยอยู่บริเวณเพิงผาถ้ำ แต่ต่อมาได้รู้จัก
คิดค้นวิธีการที่จะนำวัสดุที่มีอยู่ทั่วไป ภายในแหล่งที่อยู่ของตนเองมาสร้าง
เป็นที่อยู่อาศัย

ด้านเครื่องนุ่งห่ม

มนุษย์รู้จักการนำหนังสัตว์ต่าง ๆ มาใช้ทำเป็นเครื่องนุ่งห่มหรือใช้เป็น ส่วนประกอบของเครื่องนุ่งห่มมาตั้งแต่สมัยโบราณ แต่ภายหลังได้นำพืชที่มี เส้นใย ที่สามารถปลูกได้ในชุมชน เช่น ป่าน ปอ ฝ้าย รวมทั้งเส้นใยจากตัวไหม มาปั่นเป็นเส้นด้าย แล้วนำเส้นด้ายไปทอเป็นผืนผ้า

ด้านยารักษาโรค

นอกจากใช้ยาแผนปัจจุบันรักษาโรคแล้ว ผู้คนในชุมชนต่าง ๆ ยังนำพืช สัตว์ หรือแร่ที่ยังไม่ได้แปรรูป ที่มีอยู่ในพื้นที่มาปรุงเป็นยา ซึ่งเขาเรียกว่า สมุนไพร สำหรับใช้รักษาโรค หรือบำรุงร่างกาย

ที่มาของรูปภาพ <https://www.prachachat.net/general/news-๖๕๙๗๙๑>

ที่มาของรูปภาพ <http://clgc.agri.kps.ku.ac.th>

ที่มาของรูปภาพ <https://medthai.com/ว่านหางจระเข้>

ที่มาของรูปภาพ <https://www.bangkokbiznews.com/health/๙๕๔๗๐๒>

ชั้นปฏิบัติ

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง การใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

นักเรียนทำใบงานที่ ๒
เรื่อง การใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. ครูแจกใบงานที่ ๒
เรื่อง การใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงาน
๓. ครูเดินดูความเรียบร้อยและให้
ความช่วยเหลือตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๒

เรื่อง การใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ใบงานที่ ๒ เรื่อง การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มนุษย์กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติลงในกรอบที่กำหนดให้

๑. ใช้เป็นแหล่งอาหาร เช่น มีการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำ

มีการหาพืชผักป่ามาเป็นอาหาร

๒.

๓.

๔.

๕.

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๒

เรื่อง การใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เฉลยใบงานที่ ๒

เรื่อง การใช้ประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เฉลยใบงานที่ ๒

เรื่อง การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เฉลยใบงานที่ ๒ เรื่องการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง มนุษย์กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รายวิชาสังคมศึกษา รหัสวิชา ๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติลงในกรอบที่ครูกำหนดให้

๑. ใช้เป็นแหล่งอาหาร เช่น มีการจับสัตว์น้ำจากแหล่งน้ำ มีการหาพืชผักป่ามาเป็นอาหาร

๒. ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม มนุษย์ใช้เส้นใยจากธรรมชาติ เช่น ฝ้ายที่ได้จากรังไหม มาทอเป็นเส้นใย เพื่อใช้ผลิตเสื้อผ้า

๓. การประกอบอาชีพ มนุษย์ใช้แหล่งน้ำในการจับสัตว์น้ำ และเลี้ยงสัตว์เพื่อจำหน่าย ใช้ทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงสัตว์ หรือใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น

๔. ใช้สร้างที่อยู่อาศัย มนุษย์ใช้หิน ดิน ทราย ไม้ มาสร้างที่อยู่อาศัยหรือสร้างบ้านเรือนบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ

๕. ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยารักษาโรค มนุษย์ใช้สมุนไพรมาเป็นยารักษาโรค

สรุปบทเรียน

ทรัพยากรในชีวิตประจำวันเป็นสิ่งที่เป็
ประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและตอบสนองความต้องการ
ของมนุษย์ในหลายด้านด้วยกัน เราจึงควรใช้ทรัพยากร
อย่างประหยัด เหมาะสม และก่อให้เกิดประโยชน์มาก
ที่สุด จึงจะทำให้เรามีทรัพยากรใช้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง
และยาวนาน

บทเรียนครั้งต่อไป

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติกับการ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรม
ของคนในชุมชน

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงานที่ ๓

เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

